

KARTA MODUŁU 2025/2026

I. OGÓLNE INFORMACJE O MODULE							
COLLEGIUM WITELONA UCZELNIA PAŃSTWOWA WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU I KULTURZE FIZYCZNEJ							
Kierunek studiów:		Pielęgniarstwo					
Poziom studiów:		II stopień					
Profil studiów:		praktyczny					
Forma studiów:		stacjonarne					
Nazwa modułu:		Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych					
Rodzaj modułu:		Zawansowana praktyka pielęgnarska					
Język wykładowy:		Język polski*					
Rok studiów:	2	Formy prowadzenia zajęć wraz z liczbą godzin dydaktycznych:					
Semestr:	3	Wykład	Laboratorium	Ćwiczenia	Seminarium	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe
Liczba punktów ECTS ogółem:	6	40	-	16	-	24 (14 MCSM- WW)	-
Forma zaliczenia:		Zaliczenie z oceną					
Wymagania wstępne:		Posiada wiedzę na poziomie I stopnia oraz umiejętności wykonywania czynności pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz posiada kompetencje społeczne niezbędne do pracy w zespole i sprawowania opieki nad pacjentem przewlekle chorym.					
II. CELE KSZTAŁCENIA							
Cele kształcenia:							
Cel 1: Wykształcenie umiejętności na poziomie teoretycznym i praktycznym do podjęcia działań mających na celu zapewnienie możliwie wysokiej jakości życia przewlekle chorego. Cel 2: Uzyskanie przez studenta wiedzy i umiejętności niezbędnych do objęcia profesjonalną opieką oraz edukacją terapeutyczną przewlekle chorych i członków rodziny.							
III. EFEKTY UCZENIA SIĘ WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH							
Efekt uczenia się	Student, który zaliczył moduł w zakresie:						Odniesienie do efektów kierunkowych
wiedzy:							
1	Absolwent zna i rozumie, predyktory funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego, z uwzględnieniem choroby przewlekłej;						B.W9.
2	Absolwent zna i rozumie, kryteria kwalifikacji i procedury stwierdzenia śmierci mózgowej oraz warunki zaprzestania tlenoterapii daremnej;						B.W27.
3	Absolwent zna i rozumie, etiopatogenezę nowotworów oraz epidemiologię i profilaktykę chorób nowotworowych;						B.W32.
4	Absolwent zna i rozumie, zasady leczenia pacjenta z chorobą nowotworową, w tym terapii spersonalizowanej, i opieki nad takim pacjentem;						B.W33.
5	Absolwent zna i rozumie, zasady i sposoby pielęgnowania pacjenta po radioterapii i chemioterapii;						B.W34.
6	Absolwent zna i rozumie, metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne;						B.W35.
7	Absolwent zna i rozumie, rodzaje bólu (ostry, przewlekły), mechanizm i drogi przewodzenia oraz czynniki wpływające na jego odczuwanie;						B.W44.
8	Absolwent zna i rozumie, metody i narzędzia oceny i monitorowania odczuwania bólu przez pacjenta;						B.W45.
9	Absolwent zna i rozumie, zasady i metody farmakologicznego i niefarmakologicznego postępowania przeciwbólowego w różnych sytuacjach klinicznych u dorosłych, w tym osób starszych;						B.W46.
10	Absolwent zna i rozumie, działanie i skuteczność leków przeciwbólowych z różnych grup (opiodowe i nieopiodowe leki przeciwbólowe, niesteroidowe leki przeciwzapalne – NLPZ, drabina analgetyczna i koanalgetyki) oraz ich działania niepożądane;						B.W47.

11	Absolwent zna i rozumie, metody leczenia żywieniowego dziecka i dorosłego, zasady współpracy z zespołem żywieniowym w planowaniu i realizacji metod, technik oraz rodzajów żywienia dojelitowego i pozajelitowego w ramach profilaktyki powikłań;	B.W48.
umiejętności:		
1	Absolwent potrafi, oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej;	B.U10.
2	Absolwent potrafi, planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo;	B.U34.
3	Absolwent potrafi, obsługiwać wszczepialne systemy dostępu naczyniowych (Totally Implantable Venous Access Devices, TIVDs) w warunkach chemioterapii domowej;	B.U35.
4	Absolwent potrafi, stosować metody i środki łagodzące skutki uboczne chemioterapii i radioterapii;	B.U36.
5	Absolwent potrafi, rozpoznawać sytuację psychologiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia onkologicznego;	B.U37.
6	Absolwent potrafi, udzielać pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi wsparcia motywacyjno-edukacyjnego w zakresie zapobiegania powikłaniom wynikającym z choroby nowotworowej oraz leczenia onkologicznego i jego objawów ubocznych;	B.U38.
7	Absolwent potrafi, wykorzystywać standaryzowane narzędzia do oceny natężenia bólu, z uwzględnieniem wieku i stanu klinicznego pacjenta;	B.U58.
8	Absolwent potrafi, samodzielnie dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu ostrego i przewlekłego oraz metody nefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta;	B.U59.
9	Absolwent potrafi, monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego oraz modyfikować dawkę leku przeciwbólowego w zakresie zlecenia lekarskiego;	B.U60.
10	Absolwent potrafi, prowadzić edukację pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w procesie terapii bólu ostrego i przewlekłego;	B.U61.
11	Absolwent potrafi, wykorzystywać standaryzowane narzędzia w przeprowadzaniu oceny stanu odżywienia pacjenta;	B.U62.
12	Absolwent potrafi, monitorować stan ogólny pacjenta w czasie leczenia żywieniowego w różnych stanach klinicznych;	B.U63.
13	Absolwent potrafi, prowadzić żywienie dojelitowe z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy żywieniowej i żywienia pozajelitowego drogą żył centralnych i obwodowych;	B.U64.
14	Absolwent potrafi, obsługiwać port naczyniowy, dostęp centralny, obwodowy, przezskórną endoskopową gastrostomię (PEG), przezskórną endoskopową jejunostomię (PEJ) oraz zgłębnik do żołądka lub zgłębnik dojelitowy;	B.U65.
15	Absolwent potrafi, edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie prowadzenia żywienia dojelitowego lub pozajelitowego, obsługi i pielęgnacji dostępu żywieniowego oraz postępowania zapobiegającego powikłaniom żywienia dojelitowego i pozajelitowego;	B.U66.
16	Absolwent potrafi, samodzielnie ordynować środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych oraz wystawiać na nie recepty;	B.U67.
kompetencji społecznych:		
1	Absolwent jest gotów do dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	K.1
2	Absolwent jest gotów do formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów;	K.2
3	Absolwent jest gotów do okazywania dbałości o prestiż zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;	K.3

4	Absolwent jest gotów do rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;	K.4
5	Absolwent jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;	K.5
6	Absolwent jest gotów do wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.	K.6
IV. TREŚCI PROGRAMOWE		
Treści programowe (tematyka zajęć, zaprezentowana z podziałem na poszczególne formy zajęć z określeniem liczby godzin potrzebnych na ich realizację)		
Wykład		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin 40
Wykład 1	Nowotwory jako problem medyczny i społeczny. Epidemiologia nowotworów w Polsce.	2
Wykład 2	Diagnostyka oraz klasyfikacje najczęściej występujących nowotworów w Polsce. Czynniki ryzyka, leczenie, rokowanie. Badania profilaktyczne.	2
Wykład 3	Pielęgowanie i rehabilitacja chorego onkologicznego. Leczenie wspomagające w onkologii. Postępowanie z chorym poddawanym radioterapii oraz chemioterapii.	2
Wykład 4	Psychoonkologia w praktyce pielęgniarskiej. Edukacja pacjenta i jego rodziny. Problematyka jakości życia z chorobą nowotworową. Opieka paliatywna.	2
Wykład 5	Leczenie bólu farmakologiczne i nefarmakologiczne. Ocena natężenia bólu w różnych stanach klinicznych.	4
Wykład 6	Przygotowanie bio – psycho – społeczne pacjenta i rodziny do życia z chorobą przewlekłą	4
Wykład 7	Kompleksowa i indywidualna opieka hospicyjna w warunkach domowych.	2
Wykład 8	Leczenie żywieniowe w różnych stanach chorobowych.	4
Wykład 9	Różne metody żywienia dojelitowego oraz pozajelitowego u pacjentów w różnych stanach chorobowych. Przygotowanie do zabiegu operacyjnego.	4
Wykład 10	Karmienie dojelitowe przez Pega, sondę żołądkową, ileostomię oraz gastostomię.	4
Wykład 11	Środki przeznaczenia żywieniowego,	2
Wykład 12	Żywnienie dietetyczne pacjentów z niedożywieniem	2
Wykład 13	Metody terapeutyczne i rehabilitacyjne u pacjentów z chorobą onkologiczną.	2
Wykład 14	Edukacja zdrowotna pacjentów przewlekle chorych oraz ich opiekunów	4
Ćwiczenia		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin 16
Ćwiczenie 1	Współczesna rola i zadania pielęgniarki w edukacji terapeutycznej pacjenta z chorobą onkologiczną.	2
Ćwiczenie 2	Zastosowanie drabiny analgetycznej wg. WHO w leczeniu bólu.	1
Ćwiczenie 3	Zastosowanie i interpretacja skal oceny bólu w wybranych stanach chorobowych.	1
Ćwiczenie 4	Ocena stanu odżywienia chorych w wybranych stanach klinicznych.	2
Ćwiczenie 5	Rola i zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem w stanie zagrożenia życia w chorobach przewlekłych	2
Ćwiczenie 6	Prowadzenie obserwacji i dokumentacji medycznej. Interpretacja wyników badań oraz parametrów życiowych pacjenta.	2

Ćwiczenie 7	Dobór modelu pielęgnowania do stanu pacjenta onkologicznego.	2
Ćwiczenie 8	Dobór odpowiedniego odżywiania pacjentów w różnych stanach chorobowych. Żywnienie dojelitowe. Żywnienie pozajelitowe.	2
Ćwiczenie 9	Planowanie zindywidualizowanej opieki nad pacjentami w trakcie chemioterapii i radioterapii.	2
Zajęcia praktyczne - MCSM		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin 24
Zajęcia praktyczne 1 MCSM WW	Prowadzenie badania przedmiotowego i przedmiotowego, interpretacja wyników badań.	2
Zajęcia praktyczne 2 MCSM WW	Opieka pielęgniarska oraz edukacja terapeutyczna pacjenta z chorobą onkologiczną	4
Zajęcia praktyczne 3 MCSM WW	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z niedożywieniem karmionego przez Pega	4
Zajęcia praktyczne 4 MCSM WW	Opieka pielęgniarska nad pacjentem w stanach zagrożenia życia.	4
Zajęcia praktyczne – SZPITAL		
Zajęcia praktyczne 1	Ocena i interpretacja bólu u pacjentów w różnych stanach chorobowych.	2
Zajęcia praktyczne 2	Edukacja pacjenta i jego rodziny karmionego dojelitowo różnymi metodami.	2
Zajęcia praktyczne 3	Wsparcie psychiczne udzielone pacjentowi oraz motywuje rodzinę do radzenia sobie z chorobą nowotworową.	2
Zajęcia praktyczne 4	Stosowanie różnych metod i środków łagodzących skutki chemioterapii i radioterapii.	2
Zajęcia praktyczne 5	Prowadzenie procesu pielęgnowania ICNP pacjenta z chorobą przewlekłą.	2
V. METODY KSZTAŁCENIA, NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1. Metody kształcenia: • Wykład konwersatoryjny • Wykład problemowy • Ćwiczenia teoretyczne • Ćwiczenia praktyczne • Studium przypadku • Dyskusja, praca w zespole • Studium literatury • Proces pielęgnowania w klasyfikacji ICNP 2. Narzędzia (środki) dydaktyczne: • Projektor/tablica multimedialna • Tablica • Sprzęt medyczny • Sala centrum symulacji WW		
VI. FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA MODUŁU		
1. Formy zaliczenia: • Zaliczenie z oceną 2. Sposób weryfikacji i oceniania efektów uczenia się: - Aktywność na zajęciach - Kolokwium - Obserwacja zachowań - Proces pielęgnowania w klasyfikacji ICNP - Dzienniczek zajęć praktycznych 3. Podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne określone są indywidualnie, jednak powinny zachować adekwatność wobec		

zaplanowanych efektów uczenia się

5,0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, planuje i wykonuje zadania. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje najwyższe oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

4,5 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, planuje i wykonuje zadania. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje 80% najwyższych oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

4,0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, planuje i wykonuje zadania. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje 60% najwyższych oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

3,5 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonuje podstawowe zadania, wymagające korekty ze strony prowadzącego. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje poprawne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

3,0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonuje podstawowe zadania, wymagające korekty ze strony prowadzącego. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje pozytywne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

2,0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonane zadania są nieprawidłowe, większość wymaga korekty ze strony prowadzącego, brak samodzielności w wykonaniu czynności i zadań, nie przestrzega zasad bezpieczeństwa oraz zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczestniczy nieregularnie na zajęcia, nie jest do nich przygotowany i uzyskuje negatywne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

VII. BILANS PUNKTÓW ECTS - NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta
Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela (godziny kontaktowe)	80
Udział w wykładach	40
Udział w innych formach zajęć Ćwiczenia 16 Zajęcia praktyczne MCSM 14 Zajęcia praktyczne Szpital 10	40
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	70
Przygotowanie do wykładu	50
Przygotowanie do innych form zajęć (ćwiczenia + zajęcia praktyczne)	10
Przygotowanie do egzaminu	
Przygotowanie do zaliczenia innych form zajęć (ćwiczenia + zajęcia praktyczne)	10
Łączna liczba godzin	150
Punkty ECTS za moduł	6

VIII. ZALECANA LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Gajewski P., Interna Szczeklika, Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2025
- Koper A., Koper K., Pielęgniarstwo onkologiczne, Wyd. PZWL, Warszawa 2020
- Standardy żywienia dojelitowego i pozajelitowego 2024, Polskie towarzystwo żywienia pozajelitowego i dojelitowego i metabolizmu, <https://polspen.pl/>

Literatura uzupełniająca:

- Czekala D., Czaja D., „Przewlekłe chory w domu. Gdzie szukać pomocy”, Wyd. PZWL, Warszawa, 2012
- Stępka A., Stany zagrożenia życia w chorobach układu krążenia, Wyd. PZWL, Warszawa, 2019
- Sierakowska M., Wrońska I., Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarstwa, Wyd. PZWL, Warszawa 2015, 2018

